

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้การสื่อความหมายตรงกันผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แบ่งออก 2 ด้าน ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัยเชิงปริมาณ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านกีฬา โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปความถี่ของคำตอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

	ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	287	75.3
	ชาย	94	24.7
	รวม	381	100.00
คณะ	ศึกษาศาสตร์	110	28.9
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	121	32.5
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	31	8.1
	วิทยาการสื่อสาร	30	7.9
	ศิลปกรรมศาสตร์	4	1.0
	รัฐศาสตร์	31	8.4
	วิทยาลัยอิสลามศึกษา	50	13.1
	รวม	381	100.00
ระดับชั้นปี	ชั้นปีที่ 1	77	20.2
	ชั้นปีที่ 2	61	16.0
	ชั้นปีที่ 3	57	15.0
	ชั้นปีที่ 4	186	48.8
		รวม	381
ศาสนา	พุทธ	53	13.9
	อิสลาม	326	85.6
	คริสต์	1	0.3
	อื่นๆ	1	0.3
		รวม	381
ปัจจุบันพักอยู่ที่	หอพักสังกัดมหาวิทยาลัย	139	36.5
	บ้านพักส่วนตัว	104	27.3
	หอพักเอกชน	113	29.7
	อื่นๆ	25	6.6
		รวม	381

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่1-4 ประจำปี 2555 จำนวนทั้งสิ้น 381 คน เพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 ส่วนเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7

ทางด้านศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้จำนวน 381 คน นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 85.6 นับถือศาสนาพุทธ 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และนับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ทางด้านระดับชั้นปีของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน186 คิดเป็นร้อยละ48.8 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ20.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ ทางด้านคณะที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 คณะศึกษาศาสตร์ 110 คน คิดเป็นร้อยละ28.9 รองลงมาคือคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ตามลำดับ ทางด้านที่พักอาศัย ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาในสังกัดหอพักมหาวิทยาลัย จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ หอพักเอกชน จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 บ้านพักส่วนตัว จำนวน 104 คิดเป็นร้อยละ 27.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีใน 4 ด้าน

การจัดกิจกรรม	ค่าสถิติ		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านวิชาการ	4.00	0.50	มาก
2. ด้านบำเพ็ญประโยชน์	4.00	0.57	มาก
3. ด้านศิลปวัฒนธรรม	3.90	0.62	มาก
4. ด้านกีฬา	3.93	0.68	มาก
รวม	3.95	0.59	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$)

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัด
กิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้านวิชาการ

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา	(n = 381คน)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านวิชาการ				
1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความรู้ ความสามารถทางวิชาการ		4.03	0.66	มาก
2. มีการจัดกิจกรรมทางด้านวิชาการที่สอดคล้องกับ ความต้องการกับนักศึกษา	3.90		0.74	มาก
3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความรู้ทาง ด้านวิชาการได้ตรงกับความต้องการและความสนใจ		3.96	0.73	มาก
4. ส่งเสริมให้นักศึกษาเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ และนักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงนอกเหนือจาก การเรียนหนังสือ		4.04	0.78	มาก
5. ส่งเสริมให้นักศึกษาเพิ่มพูนความรู้วิชาการกว้างขวางขึ้น		3.99	0.80	มาก
6. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี		4.05	0.76	มาก
7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์		4.05	0.77	มาก
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น		4.18	0.72	มาก
9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการคิดวิเคราะห์และ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง		4.02	0.77	มาก
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความรู้ความสามารถ ของตัวเอง		4.01	0.81	มาก
รวม		4.00	0.50	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการนั้น ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการกว้างขึ้น ($\bar{X} = 3.99$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้านวิชาการนั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาส พัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ ($\bar{X} = 0.66$)

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้านด้านบำเพ็ญประโยชน์

การจัดกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษา	(n = 381คน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบำเพ็ญประโยชน์			
1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือสังคม รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม	4.28	0.71	มากที่สุด
2. ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีเพื่อให้นักศึกษาช่วยเหลือสังคม และชุมชน	4.19	0.72	มาก
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาด้านความสามัคคี จากการได้ ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน และนักศึกษาด้วยกัน	4.14	0.70	มาก
4. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจสภาพแท้จริงของสังคมจากประสบการณ์โดยตรง	4.04	0.75	มาก
5. การจัดกิจกรรมทางด้านบำเพ็ญประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและชุมชน	3.98	0.76	มาก
6. นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน	3.83	0.89	มาก
7. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นๆ รู้หน้าที่ ความรับผิดชอบ	4.14	0.74	มาก
รวม	4.00	0.57	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านด้านบำเพ็ญประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษามากที่สุด คือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือสังคม ส่งเสริมให้มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์เพื่อนมนุษย์ ($\bar{X} = 4.28$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์นั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนาด้านความสามัคคีจากการได้ทำกิจกรรมกับชุมชน ($\bar{X} = 4.14$)

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้านศิลปวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา	(n = 140 คน)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านศิลปวัฒนธรรม				
1. มีการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา		3.91	0.79	มาก
2. กิจกรรมที่จัดขึ้นมีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจ		3.83	0.81	มาก
3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของไทย		3.90	0.79	มาก
4. ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.85	0.79	มาก	
5. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้คุณค่าและความสำคัญศิลปวัฒนธรรมไทย		3.90	0.78	มาก
6. ช่วยให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจและซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย		3.87	0.84	มาก
7. ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสสัมผัสกับศิลปวัฒนธรรมด้วยการปฏิบัติและเรียนรู้จริง		3.86	0.87	มาก
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้สืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติสู่ชุมชนและสังคม		3.83	0.87	มาก
9. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลาย		4.01	0.82	มาก
10. ส่งเสริมให้นักศึกษามีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม		4.03	0.81	มาก
รวม		3.90	0.62	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านศิลปวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษามากที่สุด คือ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจ และซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ($\bar{X} = 3.87$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.83$)

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ด้านกีฬา

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา	(n = 381 คน)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
กิจกรรมด้านกีฬา				
1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเล่นกีฬา		3.87	0.08	มาก
2. ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพทางด้านร่างกาย และบุคลิกภาพของนักศึกษา		3.97	0.79	มาก
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาสุขภาพ		3.98	0.81	มาก
4. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาด้านน้ำใจของนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถ่อม รู้จักการทำงานเป็นทีม		4.02	0.86	มาก
5. ปลุกฝังให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการแข่งขันกีฬา		3.94	0.85	มาก
6. ปลุกฝังให้นักศึกษาเป็นคนรักการออกกำลังกาย	3.91	0.88	มาก	
7. มีการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา		3.93	0.88	มาก
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ระหว่างสถาบันอย่างสม่ำเสมอ		3.95	0.91	มาก
9. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร		3.85	0.94	มาก
10. ปลุกฝังความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา และมีมารยาทในการเล่นกีฬา		3.95	0.90	มาก
รวม		3.93	0.68	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านกีฬาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กิจกรรมด้านกีฬานั้น ได้ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาด้านน้ำใจของนักกีฬา รู้แพ้ รู้ภัย และรู้จักการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.02$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้านกีฬานั้นยังได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.85$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปความถี่ของคำตอบ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นประเด็นดังนี้

1. อยากให้ทางมหาวิทยาลัยเพิ่มบทบาทด้านการวางแผนกิจกรรมนักศึกษาโดยกลุ่มนักศึกษาให้มากขึ้น
2. ควรดำเนินงานให้เป็นไปตามปฏิทินที่วางแผน
3. ผู้บริหารและอาจารย์ หรือผู้เกี่ยวข้องด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยกลุ่มนักศึกษาให้มากขึ้น
4. ผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมนักศึกษา หรือผู้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนานักศึกษา ควรเลือกจากประสบการณ์ และเข้าใจวัฒนธรรมพื้นที่
5. กิจกรรมนักศึกษาควรมีการวางแผนแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม
6. การจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่ควรจัดให้ชนกับช่วงเวลาเรียน
7. อยากให้มีการบูรณาการกิจกรรมนักศึกษา และกิจกรรมในห้องเรียนไปพร้อมกัน เพื่อลดกระบวนการที่ซับซ้อนในการทำงานมากขึ้น
8. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมควรเต็มที่ และเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับมากที่สุด
9. กิจกรรมมากไป อยากให้มีการวางแผนทั้งวิทยาเขตปัตตานี
10. การบริการของผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ควรเข้าถึง และเข้าใจนักศึกษา
11. ทุกครั้งที่มีการจัดโครงการ ควรแนะนำ ประชาสัมพันธ์โครงการให้ทั่วถึง
12. ทุกครั้งที่จะเริ่มกิจกรรม ควรแนะนำปรัชญา วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานสามารถสร้างคุณประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายได้อย่างดี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ การสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีดังนี้

2.1 ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม

2.1.1 กล่าวต้อนรับผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

เมื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่มมาถึงสถานที่สนทนาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับผู้ร่วมสนทนา โดยมีผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธานกล่าวต้อนรับ

2.1.2 กล่าวแนะนำผู้วิจัย ทีมงาน และชี้แจงจุดประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้กล่าว แนะนำผู้ร่วมสนทนากลุ่มให้รู้จักและคุ้นเคยซึ่งกันและกัน โดยจัดกิจกรรมกลุ่มสร้างความคุ้นเคย ประกอบด้วยการแนะนำตัว กิจกรรมละลายพฤติกรรม หลังจากนั้นชี้แจงประเด็นและวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม ประโยชน์ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม รวมทั้งเหตุผลที่ได้พิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมสนทนากลุ่มให้มาร่วมสนทนาในครั้งนี้ และนำเสนอหัวข้อเรื่องที่ศึกษา เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มรู้สึกเป็นเกียรติที่ตนได้รับคัดเลือกและเชิญมาร่วมสนทนากลุ่ม ในครั้งนี้ และได้ขออนุมัติบันทึกการสนทนากลุ่มทั้งการบันทึกโดยผู้บันทึกการสนทนาและการบันทึกโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง รวมทั้งขออนุมัติถ่ายภาพการสนทนากลุ่มอีกด้วย

2.2 ขั้นตอนการดำเนินการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในครั้งนี้ มีกรอบและประเด็นคำถามที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

1. การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยภาพรวมเป็นอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการกำหนดทิศทางกิจกรรมนักศึกษา มาน้อยเพียงใด อย่างไร
3. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ท่านเข้าใจเรื่องปรัชญานโยบาย วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อย่างไร
4. กลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยส่วนใหญ่เป็นอย่างไรบ้าง
5. ในฐานะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีนโยบายในด้านบริการวิชาการชุมชนคุณคิดว่า กิจกรรมนักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริม นโยบายเหล่านั้น อย่างไร
6. การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี โดยรวมเป็นอย่างไร

7. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีการกำหนดคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักศึกษา คุณคิดว่า กิจกรรมนักศึกษามีส่วนในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา อย่างไร
8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีนโยบายในการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา ให้กับนักศึกษาคุณคิดว่าการประกันคุณภาพการศึกษาได้มามีบทบาทในการพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานีอย่างไร
9. คุณคิดว่าแนวปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นอย่างไร
10. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในด้านพัฒนานักศึกษาอย่างไร
11. หลักสูตรการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นอย่างไร
12. การให้คำปรึกษาในด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ตลอดจนคุณภาพชีวิตของนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี
13. ความต้องการของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมและการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา
14. การจัดบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี เป็นอย่างไร
15. การจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยรวมเป็นอย่างไร

2.3 ขั้นสิ้นสุดการสนทนากลุ่ม (Focus group)

2.3.1 กล่าวขอบคุณผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

เมื่อสิ้นสุดการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มได้กล่าวขอบคุณผู้ร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณต่อผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่ได้ให้ความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อประเด็นที่สนทนากลุ่มครั้งนี้
โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ ดังนี้

การจัดหมวดหมู่ข้อมูลการสนทนากลุ่มการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยมือ ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้วิจัยนำข้อมูลการสนทนากลุ่มคือ ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยได้ผลการสนทนากลุ่มเรื่องแนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังนี้

1. การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา

การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ มีการจัดทำแผนพัฒนานักศึกษา ตามกรอบเงินงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย ซึ่งกิจกรรมโดยส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และความมีวินัย ได้แก่ การมีจิตสำนึกเพื่อสังคมส่วนรวม โดยเน้นสังคมผู้ด้อยโอกาส จิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคม วิชาการ วิชาชีพ และเสริมสร้างสมรรถนะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ได้แก่ กิจกรรมในลักษณะส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ การเปิดโลกทัศน์สู่สากล การกล้าแสดงออก ทักษะทางภาษา คอมพิวเตอร์ และส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ และ กิจกรรมเสริมสร้างความภาคภูมิใจในสถาบัน ความเป็นลูกพระบิดา เป็นหนึ่งเดียวไม่แยกวิทยาเขตหรือเขตการศึกษา ได้แก่ กิจกรรมในลักษณะปลูกฝังการปฏิบัติตามแนวพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความภาคภูมิใจในสถาบัน การแต่งกายถูกระเบียบ กิจกรรมแสดงออกถึงความกลมเกลียวภายในคณะ ระหว่างคณะ วิทยาเขต กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในพหุวัฒนธรรมและความเป็นประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ได้แก่ กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจในความแตกต่างทางศาสนา เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ภาษาและวัฒนธรรม กิจกรรมหลอมรวมพหุวัฒนธรรม และกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยและ กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาสุขภาพ ได้แก่ กิจกรรมการออกกำลังกาย นันทนาการ การพัฒนาสมาธิ และการพัฒนาจิตใจ กิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละประเภท ดังที่ นางนัฐนันท์ โรจน์สูกุลกิจ หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในที่ประชุมว่า

...แผนกิจกรรม หรือแผนงบประมาณในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของวิทยาเขตปัตตานี นะคะส่วนใหญ่ก็ได้มาจากงบประมาณเงินรายได้ค่ะ ซึ่งเราได้จัดสรรให้กับองค์กรกิจกรรมนักศึกษา องค์กรบริหารองค์การนักศึกษา สถานักศึกษา และชมรมนักศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ที่นักศึกษาจัดก็ จะไปตอบโจทย์กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมครบ100ชั่วโมง เช่น ด้านกีฬา บำเพ็ญ วิชาการแบบนี้ค่ะ.....

ด้านนายสุเช็น ชาวัด นายกสโมสรนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้กล่าวถึงแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในที่สนทนาว่า

.....การจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยส่วนใหญ่แล้วจะไปเน้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่พวกเราทำกันอยู่ นั่นคือเรื่อง que ทุกคนเน้นมากคือเรื่อง ทรรศรปกิจกรรม ทั้งกีฬา วัฒนธรรม ซึ่งล้วนมีความสำคัญ แต่ว่าพวกเราต้องให้ความสำคัญ มองอย่างมีคุณค่า มองว่าอะไรคือประโยชน์ในการจัด

กิจกรรมไม่ใช่หวังเพื่อทรานสคริปกิจกรรมอย่างเดียว ในส่วนของการจัดกิจกรรมนักศึกษาของปีตตานี้ โดยส่วนใหญ่มาจากคณะ กองกิจอยากให้นักศึกษามีส่วนในการวางแผนร่วมกันด้วย เพื่อเป็นตัวแทนความต้องการของเพื่อนนักศึกษาด้วยคับ.....

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนานักศึกษา และกิจกรรมนักศึกษา โดยกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและแยกตามประเภทกิจกรรมได้ดังนี้ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตเพื่อให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย ดังที่ นายมุฮัมหมัด เจาะแต นากองศ์การบริหาร องค์กรนักศึกษา ได้กล่าวที่ประชุมว่า

.....มอ ของเราพบว่า ยังมีการเน้นและส่งเสริมให้พวกเราพัฒนาความรู้และทักษะด้านวิชาการอย่างมีคุณภาพ อาจารย์ของเรามีคุณภาพ และยังให้เราเรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆเช่น การฝึกอบรมเรื่องที่เราเห็นว่ามิประโยชน์ต่อนักศึกษา และเรื่องที่น่าสนใจ อาทิเช่น การปรับบุคลิกภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจ ภาวะความเป็นผู้นำ ทักษะการพูดในที่สาธารณะ ทักษะทางสังคมความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ เหมือนที่เราไปทำค่ายวันก่อน กิจกรรมก็จะเป็นลักษณะแบบนี้....

ด้านนายมาตุรีดี มะสาแม นักวิชาการอุดมศึกษา กองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านพัฒนานักศึกษา ยังได้กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องการจัดกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ว่า

.....เรามีกิจกรรมด้านกีฬา เพราะมหาวิทยาลัย ให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมกีฬา โดยจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพ มีองค์กรที่ดูแลกิจกรรมกีฬาโดยตรง มีการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน ภายนอก เพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับนักศึกษา พร้อมมองว่า ได้ออกกำลังกาย เรียนรู้กฎ กติกา มารยาท เกิดพัฒนาการในทุกด้าน ในขณะเดียวกัน มอ.เราก็เป็นมหาวิทยาลัยที่มีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพให้กับนักศึกษาด้วย สิ่งหนึ่งที่อยากให้เพิ่มเติมคือเรื่องการมีส่วนร่วมในการเล่นกีฬา ควรมีกิจกรรมกีฬาทั้งผู้ใหญ่วัยกับเด็กทั้งมหาลัยสักครั้ง รู้สึกมันเป็นความผูกพัน.....

ด้านนางพรรณณี เจริญธนวิธ นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านพัฒนานักศึกษา ยังได้กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในที่สนทนาว่า

.....กิจกรรมที่เราเด่น และเห็นชัดที่สุดนะคะ คือเรื่องบำเพ็ญประโยชน์ เพราะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ มองว่ามันได้ช่วยให้ให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ และเสียสละเพื่อส่วนรวม และถ้าลงพื้นที่เล็กๆจะได้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ในที่ห่างไกลความเจริญ ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดโอกาสในการศึกษา .....

ด้านนายบรรจง เถลิมวงศ์ ผู้อำนวยการกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้พูดถึงการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในที่สนทนาว่า

.....กิจกรรมที่พวกเราจัดๆอยู่มีเยอะจนไม่รู้ที่เราทำอะไร ไปบ้าง แต่ถ้าไปดูแผนเราก็ทราบสิ่งหนึ่งที่มองตอนนี้ก็คือกิจกรรมเรื่องวัฒนธรรม นอกจากที่เราทำกันอยู่วันนี้ เราต้องสร้างความหลากหลาย ต้องหาจุดร่วมในการจัดกิจกรรม เพราะเรามีทั้งพุทธ อิสลาม คริสต์ เราทำไงก็ได้เพื่อให้ทุกกลุ่มสามารถร่วมกิจกรรมได้ ไม่ฝืดหลักตามศาสนา เคารพศกิกาทงวัฒนธรรม อีกอย่างที่เรามองตอนนี้คือ ต้องสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการสร้างจิตวิญญาณช่วยเหลือสังคม ดังพระราชปณิธานในสมเด็จพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นจิตวิญญาณที่สำคัญอย่างยิ่งในการบ่มเพาะและพัฒนาการศึกษาสำหรับจิตวิญญาณดังกล่าวมันได้สร้างความเป็นอัตลักษณ์ให้กับนักศึกษาเราด้วย.....

โดยสรุปแล้ว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา และกิจกรรมนักศึกษา โดยกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและแยกตามประเภทกิจกรรม 4 ด้าน ประกอบด้วย กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตเพื่อให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของมหาวิทยาลัย ชุมชน และสังคม

2. การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการจัดกิจกรรม

การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนานักศึกษาหรือแผนกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นักศึกษายังไม่มีบทบาทพอสมควรในการจัดทำแผนพัฒนานักศึกษาดังที่ นายมุฮัมหมัด เจ๊ะแต นายกองค้การบริหารองค์การนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวพูดคุยในที่สนทนาว่า

.....กิจกรรมนักศึกษาที่เราทำกันอยู่ตอนนี้ะคับ จะมาจากหลายส่วนมาก ทั้งองค์กรภายในภายนอก ในส่วนภายใน จะมีในส่วนของกองกิจหรือที่บุคลากรจัดให้เราาร่วม อีกส่วนคือพี่ที่เป็นผู้นำนักศึกษา เช่นพวกสโมสร องค์การ จัดเพื่อให้ห้องได้ร่วมกิจกรรม ถามว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษา

ทั้งปัตตานี ยังไม่มีส่วนร่วมพอ ดูจากกิจกรรมบ่ายวันพุธ เด็กเข้าน้อยมาก ถ้าผมสังเกตนะ เพราะส่วนใหญ่จัดไม่ได้ตามความต้องการของพวกเขา อาจมีบ้างที่น่าสนใจ แต่ก็ไม่มีการวางแผนร่วมกัน จะมีก็แค่ครั้งตอนทำปฏิทินร่วมกันกับนักศึกษาทั้งวิทยาเขต แต่นั่นมันเป็นการวางแผนกิจกรรมที่ไม่ให้ชนกันเท่านั้นเอง เด็กยังไม่มีโอกาสไปนั่งวางแผนร่วมกับผู้ใหญ่.....

ด้านนายสุเช็น ชาวัด นายกสโมสรนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้กล่าวที่สนทนาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาว่า

.....ผู้ใหญ่ควรให้โอกาสพวกเราในการวางแผนกิจกรรมร่วมกัน เป็นตัวแทนก็ได้ ไม่ต้องเยอะ เหมือนที่ผ่านมา เราจะสังเกตว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้ากิจกรรมแบบถูกบังคับ อาจจะได้ช่วยชั่วโมงกิจกรรม แต่เชื่อว่านักศึกษาเองก็ขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ดีก็ให้เข้าร่วม เหมือนกิจกรรมหลายกิจกรรมที่ผ่านมา.....

ทั้งนี้การจัดโครงการด้านกิจกรรมนักศึกษานั้น ได้แบ่งการรับผิดชอบไปตามแผนเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัย ดังนี้

- 2.1 การวางแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยบุคลากร ด้านกิจกรรมนักศึกษา อาทิเช่น งานกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี งานพัฒนานักศึกษาและกิจการนักศึกษาแต่ละคณะ
- 2.2 การวางแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยผู้นำนักศึกษา หรือองค์กรกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ประกอบด้วย องค์กรบริการ องค์กรนักศึกษา สภานักศึกษา และชมรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ทั้งนี้การวางแผนกิจกรรมนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีนั้น ถึงแม้ว่านักศึกษายังไม่มีบทบาทพอสมควรในการวางแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษา แต่ยังมีกลุ่มผู้นำนักศึกษา ซึ่งเป็นตัวแทนนักศึกษาในการวางแผนกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการสัมมนาผู้นำนักศึกษา และ โครงการเปิดโลกทัศน์นักกิจกรรม ซึ่งจัดโดยเครือข่ายพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยความร่วมมือระหว่างกองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานีและงานพัฒนานักศึกษาและกิจการนักศึกษาแต่ละคณะ

โดยสรุปแล้ว การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการวางแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษา ถือเป็นส่วนที่สำคัญในการดำเนินการกิจพัฒนานักศึกษาและกิจกรรมนักศึกษาเพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของนักศึกษา

3. ด้าน ปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัยหรือผู้เกี่ยวข้องมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัย โดยมีการ ประชุมสัมมนาหาแนวทางในการกำหนดปรัชญา นโยบาย วัตถุประสงค์ ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมทุกระดับ โดย คำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้นต้องไม่ขัดต่อ ระเบียบของสถานศึกษา มีอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดูแลอย่าง ใกล้ชิด มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์ และกีฬา โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้และ ประสบการณ์ทางวิชาชีพของนักศึกษาเพื่อให้มีความรู้ด้านอาชีพและตลาดแรงงาน ดังที่ นายบรรจง เฉลิมวงศ์ ผู้อำนวยการกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....ม.อ.เราได้กำหนดคนทำงานด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยตรง ส่วนใหญ่เป็นทีม น้องๆที่เป็นศิษย์เก่า เราเชื่อว่ากลุ่มเหล่านี้รู้จักวัฒนธรรมองค์กรของ ม.อ. ได้ดี และรู้ว่าอะไรควร ปฏิบัติ อะไรไม่ควรปฏิบัติ ทุกครั้ง ม.อ. และหน่วยงานกิจการศึกษาคณะต่างๆก็มีการกำหนด แนวทางหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมนักศึกษา เหมือนศึกษาศาสตร์ที่ผ่านมามีแนวปฏิบัติที่ เป็นเลิศในการพัฒนานักศึกษา เพื่อเป็นแนวในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต.....

ส่วนกิจกรรมกีฬานั้นทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีการส่งเสริม สุขภาพ พลานามัยของนักศึกษา และความสนุกสนาน ไม่ใช่แข่งขันเพื่อมุ่งหวังการชนะ แต่เพียงอย่าง เดียวดังที่ นายวันสุโลมาน เจะเวมาเจ นักวิชาการอุดมศึกษา กองกิจการนักศึกษา ได้กล่าวในที่ สนทนาว่า

.....กิจกรรมด้านกีฬา เช่น ๘ ประสานที่ผ่านมามีถือเป็นกิจกรรมที่พวกเราได้ส่งเสริมให้รู้จักรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ไม่มีปัญหาในองค์กร ไม่มีปัญหาหาระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง รู้จักเสียสละ ๘ ประสานที่ผ่านมา จะเน้นไปที่การประชันลีลาไป แต่ก็ดี แต่อย่าลืมวัตถุประสงค์โครงการด้วย.....

ในส่วนของกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีก็มี การส่งเสริมการบริการทางวิชาชีพแก่สังคม เพราะประโยชน์จะได้รับทั้งสังคมและ นักศึกษา ซึ่งทำให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม พร้อมทั้งเพื่อตอบสนองจิต วิญญาณของมหาวิทยาลัย นั้น คือ “ขอให้ถือประโยชน์อยู่ส่วนตัวเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อน มนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์ และเกียรติยศจะตกแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้ บริสุทธิ์” และได้รับประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพมากขึ้น ดังที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพารัต ระเด่นอาหมัด รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวัฒนธรรม วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....สิ่งหนึ่งที่เครือข่ายพัฒนานักศึกษาจะต้องตระหนัก คือเรื่องจิตวิญญาณของพวกเรา ซึ่งไม่มีที่ใดจะเปรียบเราได้ นั่นคือ *Our soul is for the benefit of mankind* ประโยชน์เพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง เราคือต้นแบบของนักศึกษาทั้งวิทยาเขตเราต้องตระหนักสิ่งนี้.....

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังคำนึงถึงเรื่องการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม นักศึกษาแก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการงานกิจกรรมนักศึกษาให้ได้รับความรู้และความเข้าใจในงานกิจกรรม นักศึกษาอย่างถูกต้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันดำเนินไปถูกต้องตามหลักวิชาและเหมาะสมกับสถาบัน ดังที่ นางเครือมาศ แก้วทอน เจ้าหน้าที่หน่วยหอพัก วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....สิ่งแรกที่เราต้องตระหนัก คือเรื่ององค์ความรู้ของนักกิจกรรมบางครั้งเราคือผู้ใหญ่ เราควรเติมเต็มให้กับเด็ก ไม่ใช่ไปซ้ำเติมทำให้เด็กไม่อยากทำกิจกรรม สิ่งหนึ่งที่พวกเราชาวเครือข่ายพัฒนานักศึกษา ได้ทำกันนั่นคือ การประชุมผู้นำนักศึกษา เช่น โครงการเปิดโลกทรรศน์นักกิจกรรม เรามีการพัฒนาศักยภาพผู้นำนักศึกษา สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และองค์ความรู้ต่างๆที่เด็กเหล่านี้ควรได้รับ.....

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ยังมีตำแหน่งบุคลากร ประจำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม นักศึกษา ใช้อย่างเหมาะสม บุคลากรที่ปฏิบัติงาน กิจกรรมนักศึกษาอย่างเสียสละ อดทน และร่วมงานกับนักศึกษาตลอดเวลาซึ่งจะสังเกตว่าเจ้าหน้าที่ด้านกิจการนักศึกษาโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นศิษย์เก่าที่มีความรู้ ความสามารถ และเข้าใจวัฒนธรรมของนักศึกษาวิทยาเขตปัตตานีได้เป็นอย่างดี

ส่วนทางด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการงานกิจกรรมนักศึกษานั้นทางมหาวิทยาลัยได้ให้การสนับสนุน โดยการเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในการ จัดกิจกรรมนักศึกษาได้ ส่วนการจัดองค์กรงานกิจกรรมนักศึกษา ได้มีการประชุมชี้แจงเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมนักศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียนและจัดอบรมให้ความรู้ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาแก่องค์กรนักศึกษาทุกองค์กร เพื่อให้เข้าใจวิธีการทำงานอย่าง ถูกต้องและเพื่อให้การจัดกิจกรรมนักศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียนและจัดอบรมให้ความรู้ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาแก่องค์กรนักศึกษา เพื่อให้เข้าใจวิธี การทำงานอย่างถูกต้องและเพื่อให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาดำเนินไปอย่างมีระบบ ดังที่นางนัฐนันท์ โรจน์สกุลกิจ หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวที่ สนทนาว่า

.....ก่อนเปิดภาคเรียน ทุกๆปีเราจะมีกิจกรรมสัมมนาผู้นำนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย องค์กรนักศึกษา สถานักศึกษา และชมรมนักศึกษา ประมาณ 40 องค์กร ไปสัมมนาผู้นำนักศึกษา เพื่อทำความเข้าใจในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ตลอดจนสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรม ระเบียบ แนวทางในการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาวิทยาเขตปัตตานี.....

นอกจากนี้ที่ประชุมสนทนากลุ่มยังได้นำเสนอเรื่อง การจัดกิจกรรมนักศึกษาต้องดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดถูกต้องตาม หลักวิชาการและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสถาบัน ควรจัดอบรมสัมมนา บุคลากรทุกระดับทุกคนที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษาอยู่เสมอ โดยมีเอกสารวิจัย หลักวิชาประกอบการสัมมนา เพื่อความเข้าใจงานกิจกรรมนักศึกษาที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นผลให้การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปในแนวทางถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่นางสาวนันทมน ราชเสน นักวิชาการอุดมศึกษา งานพัฒนานักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ได้กล่าวที่สนทนาว่า

.....กิจกรรมที่พวกเราจัดกันอยู่มันต้องมีแผน และจำเป็นต้องมีแผนอยู่แล้ว เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมในอนาคต แต่ก็ต้องมีบ้างที่แบบด่วนๆ เช่นอาเซียน ไร้งี้ ต้องตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างเร่งด่วน แต่ก็ไม่ใช่ปัญหา ถ้าเรารู้จักบริหารเวลาให้ดี กิจกรรมควรประชาสัมพันธ์ให้ดี ทั้งภายใน แล้วก็ภายนอก เหมือนที่ผ่านมามันเห็นว่าพวกเราก็ออกสื่อบ้าง ไซ้ไม่คะ ซึ่งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ และแสดงถึงความสามารถของพวกเรา ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นการวางแผน การประเมินผลก็ควรทำ เหมือนที่เราๆทำกันอยู่ เสร็จหนึ่ง โครงการ ประเมินเสร็จ ก็เคลียร์งบประมาณจะทำให้ง่ายขึ้น.....

โดยสรุปแล้ว การดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีการวางแผนการจัดกิจกรรมทั้ง ระยะสั้นระยะยาว มีการติดต่อประสานงานอย่างต่อเนื่อง บางองค์กรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบความเคลื่อนไหวของงานกิจกรรมนักศึกษาตลอดเวลา ซึ่งเป็นผลให้มีผู้มีส่วนสนับสนุนงาน กิจกรรมนักศึกษาได้สนับสนุนอย่างเต็มที่ มีจำนวนผู้เข้าร่วมงานกิจกรรมนักศึกษา เพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้งานกิจกรรมนักศึกษาประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้ ซึ่งดูได้จากการประเมินผลโครงการของแต่ละองค์กร ซึ่งผู้จัดเองมีความพอใจต่อกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมพอสมควร อีกทั้งยังมีการประเมินตั้งแต่แผนงาน โครงการ ความเป็นไปได้ในการ ดำเนินงานและผลที่คาดว่าจะได้รับก่อนที่จะอนุมัติโครงการ และเมื่อเสร็จสิ้น โครงการแล้วได้มีการประเมินทันทีพร้อมทั้งนำผลการประเมินนั้นรายงานให้ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ได้รับทราบโดยทั่วถึง และนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงงาน กิจกรรมนักศึกษาในครั้งต่อไป เป็นกำลังใจการการปฏิบัติงาน ซึ่งได้ทำสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ ซึ่งบาง

กิจกรรมใดเด่นก็จะมีการประชาสัมพันธ์ให้สื่อมวลชนทราบเพื่อเป็นการ เผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยต่อไป

4. กลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นั้นจะมีผู้จัดกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ซึ่งดูได้จากองค์กรกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย องค์กรการบริหาร องค์กรนักศึกษา สถานักศึกษา ชมรมนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา ชุมนุมวิชาเอก และกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยฝ่ายพัฒนานักศึกษาและกิจการนักศึกษา แต่ละคณะ ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงองค์กรกิจกรรมอิสระทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย โดยตรง ซึ่งถือว่าองค์กรกิจกรรมดังกล่าวนี้มีแผนในการจัดโครงการเป็นจำนวนมาก และซับซ้อน ซึ่งควรได้รับการเสนอแนะเพื่อให้มีปฏิทินร่วมกัน และหาแนวร่วมในการจัดกิจกรรมแต่ละด้านร่วมกันเพื่อไม่ให้มีการแย่งกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจน จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรม ได้อย่างทั่วถึงอีกด้วย ดังที่นาย ทวีศักดิ์ หมานเม้าะ นักวิชาการอุดมศึกษา คณะวิทยาการสื่อสารได้กล่าวในที่สนทนาครั้งนี่ว่า

.....กิจกรรมรู้สึกว่ายเยอะมากๆ เยอะจนคนเข้าร่วม ไม่รู้ว่าจะเลือกเข้ากิจกรรมไหน แต่ก็ดีแหละครับ จัดเพื่อพัฒนานักศึกษา แต่อย่าลืมว่าถ้าจัดไปเยอะเกินอาจไม่มีคุณภาพเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายน้อย คิดว่าการประชาสัมพันธ์เราก็เต็มที่ คงต้องไปดูต่อว่าอะไรคือปัจจัยที่ทำให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม บางกิจกรรมน้อยเกิน เหมือนกิจกรรมบายวันพุธ ที่พวกเราจัดๆกันอยู่ตอนนี้ละครับสังเกตว่า เยอะมากๆ 7 คณะ 7 กิจกรรม และไม่รู้อีกมากมาย ที่สำคัญเราต้องมาคุยกัน มาทำปฏิทินร่วมกัน เพื่อไม่ให้ชนกันครับ.....

สำหรับกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยส่วนใหญ่แล้วมีความแตกต่างกันไปตามความต้องการ หรือความถนัดของนักศึกษา แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากกว่าชั้นปีอื่นๆ เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะยังอยู่ในกรอบข้อบังคับ ซึ่งจะมีหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักศึกษาใหม่ ดังที่ นายอิสมาแอ เตร์ เจ้าหน้าที่จากกองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....กิจกรรมส่วนใหญ่ถ้าสังเกตส่วนใหญ่เลือกตามความชอบของตัวเอง ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปีอื่น ส่วนใหญ่ปี 1 ที่เข้าร่วม เพราะเขายังอยู่ในกรอบ ตามรุ่นที่ รู้จักเคารพ และก็เก็บชั่วโมงกิจกรรมทรานสคริป แต่สับสนตัวก็ยังไม่เห็นด้วยกับนโยบายทรานสคริปกิจกรรม มันเหมือนกับการบังคับเลย อยากให้ทำกิจกรรม มองไปที่คุณค่าที่จะได้รับมากกว่า.....

โดยสรุปแล้ว การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาระบบการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเป็นระบบ เช่น ควรมีการประชาสัมพันธ์ โครงการทั้งเชิงรุก และการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

5. การบูรณาการการจัดกิจกรรมนักศึกษากับชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีหน่วยกิจการนักศึกษาหรือหน่วยงานพัฒนานักศึกษาแต่ละคณะ มีนักแนะแนวการศึกษาที่คอยให้คำปรึกษา มีการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และสามารถให้คำปรึกษาทั้งที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการ มีระบบการดูแลนักศึกษากลุ่มเสี่ยง โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มเสี่ยงมีหน่วยกิจการนักศึกษาที่เป็นหน่วยงานในการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา มีการจัดทำคู่มือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทุนการศึกษา ทุนกู้ยืม มีบอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของคณะ Website คณะ และจดหมายข่าวต่าง ๆ มีการประชุมคณะกรรมการศิษย์เก่าเพื่อแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ดังที่ ว่าที่ร้อยตรีหญิงธิดารัตน์ มณีพรหม นักวิชาการอุดมศึกษา กองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....เรามีบ้านวัยใส ที่กองกิจชั้นสอง เพื่อเป็นอีกแนวทาง หรืออีกหนึ่งทางเลือกให้กับเด็กนักศึกษา ในการพูดคุย ให้คำปรึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียน เรื่องเงิน เรื่องความรัก เหมือนรอบที่แล้วนะคะ ทางบ้านวัยใสของเราได้จัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับความรัก ที่ สนอ เด็กมาเต็มห้อง ไม่มีที่นั่ง มีบัตรยื่นกันเยอะมากคะ คิดว่า คงได้อะไรไปหลายอย่าง มันมีสิ่งที่ดีอะคะ.....

นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีการ พัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาในรูปแบบที่แตกต่างกัน ในส่วนของนักศึกษามีกิจกรรมที่จัดโดยชมรมนักศึกษา และงานกิจการนักศึกษา มีการออกภาคสนามของนักศึกษาในรายวิชาต่างๆอีกด้วย ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ ในส่วนของศิษย์เก่าจะมีการเข้าร่วมในการจัดประชุมวิชาการ/อบรม/สัมมนาของคณะมีการประเมินผลของการจัดกิจกรรมของนักศึกษา และโครงการประชุมวิชาการของคณะ อีกทั้งมหาวิทยาลัยยังได้จัดทำผลการประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นประจำทุกปีและได้นำข้อมูลการประเมินความพึงพอใจเหล่านั้นมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการที่จัดในคราวต่อไป ทั้งในส่วนที่เป็นเนื้อหาและวิธีการในการให้บริการ ดังที่อาจารย์สุธา เกลาฉิด รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและกิจการพิเศษคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....การจัดกิจกรรมนักศึกษาของพวกเขาส่วนใหญ่ ไปเน้นเรื่องการจัดอย่างเดียว เราต้องไม่ลืมเรื่องของการวางแผนร่วมกัน และการประเมิน การพูดคุยถึงปัญหาการจัดกิจกรรม แล้วไม่ลืมถึง สิ่งที่เราจะได้รับจากการทำกิจกรรม เหมือนกิจกรรมที่ลงชุมชน เราต้องเน้นให้เราได้รู้จักกระบวนการสร้างความคุ้นเคย สร้างความสามัคคี ไม่ใช่ว่า กิจกรรม แล้วความผูกพันกับกิจกรรมก็จบไปด้วย.....

โดยสรุปแล้ว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถือเป็น มหาวิทยาลัยที่เอื้ออาทรต่อการพัฒนาชุมชน (University-community engagement) โดยการสร้างศักยภาพของชุมชนให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง (Nurturing community) มีความยั่งยืน ผ่านกระบวนการสอน บริการวิชาการ และการวิจัย โดยใช้แนวทางสร้างศักยภาพให้ชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ตลอดชีวิต ร่วมมือกับชุมชน และท้องถิ่น บนฐานของความเข้าใจอันดีต่อกัน ให้บริการวิชาการต่อชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วม แสดงความต้องการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น ถือเป็นอีกหนึ่งประการที่สามารถส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาให้มีการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนให้มีการพัฒนาได้อย่างลงตัวไปพร้อมกัน

6. การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ตามมาตรฐานกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีได้ มีโครงการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ตามมาตรฐานกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัย และ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งมีทั้งโครงการที่นักศึกษาจัดขึ้นเอง และโครงการที่หน่วยกิจการนักศึกษาจัดให้ และที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกับส่วนกลางซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยซึ่งผ่านกระบวนการประชาสัมพันธ์ และการประสานงานของคณะฯ โดยเน้นการพัฒนาทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตนักศึกษาทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อให้ นักศึกษาสามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตในการเรียนและการทำงานอย่างมีความสุข และในการเข้าร่วมกิจกรรมจะมีการบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมในทรานสคริปกิจกรรมตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ว่าในแต่ละประเภทนักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนเท่าใด และจากข้อกำหนดดังกล่าวสามารถแสดงได้ว่านักศึกษาทุกคนทุกชั้นปีได้มีการเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด ดังที่ นายบรรจง เฉลิมวงศ์ ได้กล่าวในที่สนทนาในครั้งนี้ว่า

.....ม.อ. เราได้มีการส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาไปตามกรอบ พรบ.การศึกษา แล้วเดินตามนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยเน้นการพัฒนานักศึกษาเชิงลึก เนื่องเราเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลาย เราต้องเข้าใจวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย ซึ่งกิจกรรมที่เราตอบสนอง

นโยบาย คือเรื่องของทรานสคริปกิจกรรมนักศึกษา 100 ชั่วโมง เพื่อที่จะพัฒนาในเรื่องของทักษะการใช้ชีวิต เรื่องสังคม เรื่องการมีจิตสำนึกสาธารณะ.....

โดยสรุปแล้ว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา ตามมาตรฐานกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัย และ พ.ร.บ. การศึกษา แห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณค่าทางสังคม และ ทำให้การเตรียมนักศึกษา ให้ เป็น “ทรัพยากรบุคคล” ที่มีความสำคัญต่อการ “สร้างสรรค์สังคม” นำพาประเทศชาติไปสู่ความผาสุก ด้วยการกำหนดนโยบายแนวทางการจัดการศึกษา ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ ชาติให้มีคุณภาพ คุณธรรม และคุณค่ามากขึ้น

7. กิจกรรมนักศึกษากับการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของ การปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรมและวินัยนักศึกษา มีแนวทางในการดูแลนักศึกษาให้ปฏิบัติตาม คุณธรรม จริยธรรมและวินัยนักศึกษาโดยให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย เช่น ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยวินัยนักศึกษา ประกาศ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง การแต่งกายของนักศึกษา ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง การจัดกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ขององค์กรกิจกรรมนักศึกษา ประกาศเรื่องการแต่ง กายนักศึกษา ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อวิชาชีพ เป็นต้น มีการแจ้งให้นักศึกษา ทราบตั้งแต่วันปฐมนิเทศเพื่อเข้าศึกษาในคณะฯ อีกทั้งคณาจารย์ในคณะฯ ก็มีมีส่วนช่วยในการดูแล นักศึกษาโดยมีการเน้นย้ำในชั่วโมงเรียน เพื่อป้องกันการปฏิบัติที่ผิดคุณธรรม จริยธรรม และวินัย นักศึกษา ซึ่งมีความสำคัญยิ่งในการประกอบวิชาชีพในอนาคต การที่นักศึกษาไม่ถูกลงโทษทางวินัย นักศึกษา บ่งบอกถึงควมมีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติปฏิบัติตามระเบียบของนักศึกษา คณะฯ มี ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และบริการต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัยและชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพ ความประพฤติและจริยธรรม ตลอดจนการให้ข้อมูลใน แง่มุมต่าง ๆ เช่น ลักษณะงาน สภาพแวดล้อม ตลอดจนจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ หน่วยงานการศึกษา และหน่วยงานด้านพัฒนานักศึกษาแต่ละคณะ ของมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับการดูแลจริยธรรม นักศึกษาอย่างจริงจัง โดยมีการกำหนดข้อจริยธรรมคุณธรรมสำหรับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีร่วมกันอีกด้วย ดังที่นายสุไลมาน เจะแวนมาเจ นักวิชาการอุดมศึกษา หน่วยวินัยนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวที่สนทนาวา

.....ทางมหาวิทยาลัยมีกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับนักศึกษาหลายด้าน ซึ่งเราเองในฐานะเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง เรามีการประชาสัมพันธ์ ตลอดจน บ่มเพาะกลุ่มต่างๆเป็นอย่างดี นอกจากนี้เรามีการประชาสัมพันธ์ เหมือนเด็กที่ฝึกกฎจราจร ถ้าจับแล้วก็จะถูกยึดบัตรนักศึกษา ซึ่งถือเป็นการผิดระเบียบนักศึกษาด้วย ซึ่งเราจะเรียกมาพูดคุยตักเตือนด้วยครับ.....

โดยสรุปแล้วมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อเป็นแนวทางและให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าของการมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ พร้อมทั้งนำข้อกำหนดคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีอีกด้วย

8. กิจกรรมนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีจัดให้มีระบบส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้กับกิจกรรมนักศึกษา การให้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานโครงการของนักศึกษาโดยนำระบบวงจรคุณภาพ PDCA-Par มาใช้ ในการพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา โดยสโมสรนักศึกษาร่วมกับงานกิจการนักศึกษาประชุมวางแผนร่วมกันในการกำหนดกิจกรรมที่จะจัดตลอดทั้งปีการศึกษา พร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละโครงการ และหลังจากเสร็จสิ้นโครงการมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมในทุกโครงการเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมนักศึกษา ดังที่นายมุฮัมหมัด เจ๊ะเต นายกองค้ำการ บริหารองค์การนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ว่า

...ปัจจุบันนี้ พวกเรา นักกิจกรรมส่วนใหญ่ จะเน้นไปที่การจัดกิจกรรมให้มีคุณภาพมากขึ้น ก็คือเรื่องประกันคุณภาพ ตอนแรกผมเองก็ยังไม่ค่อยรู้เรื่องนี้ รู้สึกว่ามันยาก มองว่ามันยังไม่จำเป็น รู้สึกยากอะครับ แต่หลังจากที่หลายๆคณะให้ความสำคัญมากขึ้น ผมเองในฐานะผู้นำนักศึกษา ผมไม่ควรหลีกเลี่ยงมัน มันเลยพร้อมที่จะเรียนรู้มัน ทำความเข้าใจกับมัน.....

นอกจากนั้นแล้ว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันและระหว่างสถาบัน และมีกิจกรรมร่วมกันตั้งแต่แผนการจัดกิจกรรมการสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในสถาบัน และให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการจัดการความรู้ (KM: knowledge management) การให้นักศึกษานำเสนอผลการดำเนินงาน (ผลการประเมิน) ในที่ประชุม เพื่อให้นักศึกษากลุ่มอื่นรับรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการวาง

แผนการทำงาน การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จ การประเมินความสำเร็จ รวมถึงการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมระหว่างสถาบัน หรือที่ประชุมระดับชาติหรือนานาชาติ โดยให้ปรับปรุงกลไกการส่งเสริมให้เป็นรูปธรรม ตั้งแต่ระดับรายวิชา สาขาวิชา ภาควิชา งานและฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น โครงการเวทีคุณภาพ โครงการ one major one mankind โครงการ one major one practice ตลอดจนการเข้าร่วมแข่งขันในเวทีคุณภาพสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งจากการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ นายนรุดีน ดารี นายกส โสมร นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้กล่าวว่า

.....ตอนที่ที่คณะผม แล้วยก็ เพื่อนนักศึกษาหลายคณะ โดยเฉพาะคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีกิจกรรมด้านการนำเสนอผลงานของนักศึกษา ซึ่งทางคณะให้พวกเราได้ทำโครงการ แล้วก็ มีพี่ที่คอยให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการร่างโครงการ โดยใช้หลัก PDCA ซึ่งมันเป็นเรื่องใหม่สำหรับพวกเรา ตอนแรกมันยากมาก แต่พอหลังมัน โอเคขึ้นครับ พวกเราที่คณะ มีประสาน 10เอก ทุกเอกต้องเสนอโครงการ ที่เรียกว่า ONE MAJOR ONE MANKIND เพื่อเสนอแนวปฏิบัติที่พวกเราลงทำกิจกรรมกัน โดยต้องปริเซนต์โดยใช้หลักของ PDCA เอกละ 10 นาที มีการคอมเม้นจากกรรมการด้วย ไม่อยากบอกเลยว่า กรรมการสุดยอดมาก ฮ่าๆ แบบว่า เขาคอมเม้นเหมือนเราผิเคอะอะคับ แต่ก็มีความสุข เหมือนกับเป็นการบ้านเอก แล้วไปนำเสนอแบบนี้ไง มัน ได้แลกเปลี่ยนความคิด เราได้รู้ของ เพื่อนต่าง เอกว่าเขาไปทำอะไร แต่มีบางอย่างนะครับ เรื่องกิจกรรมวิชาการของ ม.อ.ปัตตานี ณ วันนี้ ยังไม่เห็นที่เด่นชัดมาก ที่เห็นๆก็จะมิของอาจารย์ซะส่วนใหญ่ ของนักศึกษาเองก็มี แต่ก็ยังน้อยนะผมว่านะ แต่ก็ยัง ดีที่มีอยู่.....

โดยสรุปแล้ว นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สามารถนำ กลไกทางการประกันคุณภาพการศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา สามารถที่จะนำความรู้และทักษะของกระบวนการ PDCA ไปใช้ในการจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาได้อย่าง หลากหลายรูปแบบ เช่น

1. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อ เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการอาสาพัฒนาชนบทหรือ บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน โดยการนำความรู้ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาไปใช้ในการจัด กิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนและเป็นกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา ในการเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมทั้งเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานและการใช้ชีวิตร่วมกันใน หมู่ นิสิตนักศึกษาและชุมชน

2. กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการทำนุบำรุงศาสนาและศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมุ่งปลูกจิตสำนึกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทยและพัฒนา
3. กิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ภาวะผู้นำให้กับนักศึกษา ซึ่งลักษณะของการจัดกิจกรรม
4. การพัฒนาหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยการจัดให้กับนิสิตนักศึกษาและหรืออาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตนักศึกษา ลักษณะของการจัดกิจกรรม
5. กิจกรรมสร้างค่านิยมประหยัด อดออม นิยมไทย เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรณรงค์เสริมสร้างค่านิยมประหยัด อดออม และนิยมไทย เพื่อให้เกิดค่านิยมในรูปแบบต่าง ๆ โดยการจัดให้กับนักศึกษา และชุมชนภายนอก
6. กิจกรรมด้านอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึกให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพคงความเป็นธรรมชาติ ตลอดจนการอนุรักษ์พลังงานธรรมชาติ
7. กิจกรรมบริการชุมชน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้บริการและให้ความรู้กับชุมชน โดยจัดได้ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ลักษณะของกิจกรรม
8. กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นิสิตนักศึกษามีทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพ เพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพในระหว่างการศึกษา ปลูกฝังจิตสำนึกความมีศรัทธภาพในการทำงานทั้งวิชาการและวิชาชีพ การสร้างอาชีพโดยเฉพาะอาชีพอิสระ มีวิธีคิดอย่างเป็นระบบ สามารถนำประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพแก้ไขปัญหาได้
9. แนวปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาตามความรู้ด้านการประกันคุณภาพที่ได้รับการถ่ายทอดมา อาทิเช่น ในโครงการสัมมนาผู้นำนักศึกษา โครงการเปิดโลกทรรศน์นักกิจกรรม โดยส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบขององค์กรนักศึกษาต่างๆ ได้แก่ องค์กรนักศึกษา สภานักศึกษา สโมสรนักศึกษา และชมรม ให้มีการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ ภายใต้ระบบการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ดังที่นาย ยาศารี กาเซ็ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนานักศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ได้กล่าวในการสนทนาครั้งนี้นี้ว่า

.....หลังจากที่ทางมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายเรื่องการส่งเสริมการประกันคุณภาพ การศึกษาและให้พวกเราใช้ในการจัดกิจกรรม พวกเรานั้นไปที่ผู้นำนักศึกษา เหมือนกับโครงการเปิด โลกทรรศน์นักกิจกรรมที่ผ่านนั้น พวกเราได้ร่างหลักสูตรกับเครือข่ายพัฒนานักศึกษา วิทยาเขต ปัตตานี โดยบรรยายและเชิญวิทยากรมาบรรยาย พี่โอมเค้าเก่ง เด็กเข้าใจมาก พวกเราเองก็เข้าใจมาก ขึ้น ซึ่งเรื่องการประกันคุณภาพที่พวกเราหยิบใช้ในการสัมมนาผู้นำนักศึกษาครั้งนี้ทำให้เด็กเราได้ไป ใช้ ส่วนต่อในโครงการอื่นๆอีกด้วย เหมือนในเวทีคุณภาพ ที่พวกเราเตรียมเด็กๆ ไปประกวดทั้งหมา วิทยาลัยเมื่อก่อน.....

นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัย ยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ส่งเสริมให้องค์กรนักศึกษา จะต้องจัดทำนโยบายและแผนการปฏิบัติงานตลอดจนแผนงบประมาณขององค์กรที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ในการวางแผน (Plan) จะมีการนำปัญหาอุปสรรคในกิจกรรมก่อนหน้าหรือกิจกรรมเดียวกันในปีที่ผ่านมา (Adjust) และความต้องการของกลุ่มรับบริการจากกิจกรรมนั้น ๆ มาพิจารณาเพื่อปรับแผนและวัตถุประสงค์รวมทั้งประโยชน์ของโครงการด้วย และจะต้องมีการแถลงนโยบายและแผนการปฏิบัติงานดังกล่าวต่อที่ประชุมสภานักศึกษา ในการประชุมใหญ่ องค์กรนักศึกษาสมัยสามัญ ครั้งที่ 1 (แถลงนโยบาย) เพื่อให้มีการลงมติรับรองนโยบายและแผนการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ ที่เสนอมารวม ทั้งจัดส่งนโยบายและแผนการดำเนินงานให้แก่ มหาวิทยาลัยทุกครั้ง จึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้

ในขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมทุกกิจกรรมนั้น (Do) องค์กรนักศึกษามีการขออนุมัติจัดทำกิจกรรม โดยผ่านการพิจารณาจากสภานักศึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของกิจกรรมต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่การพิจารณาจากงานกิจกรรมนักศึกษา ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา และรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวิทยาเขตปัตตานีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติกิจกรรมทุกกิจกรรม หลังจากดำเนินงานกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมไปเรียบร้อยแล้ว องค์กรนักศึกษาที่ขออนุมัติจัดกิจกรรมจะต้องประเมินผลโครงการ (Check) และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรมที่ประกอบด้วยงบประมาณ ระดับความสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ภาพประกอบกิจกรรม และรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นรูปเล่มเสนอต่อมหาวิทยาลัย โดยผ่านสภานักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา และรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวัฒนธรรมวิทยาเขตปัตตานีเพื่อรับทราบผลการปฏิบัติงานตามลำดับ

การนำผลการประเมินโครงการมาปรับปรุง (Act) แผนและโครงการในการดำเนินกิจกรรมต่อไป องค์กรนักศึกษาต่าง ๆ จัดโครงการสัมมนาคณะกรรมการองค์กรนักศึกษา เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์กรในปีที่ผ่านมาจากคณะกรรมการเดิมสู่คณะกรรมการบริหารองค์กรชุดใหม่ รวมทั้งสภานักศึกษา จัดโครงการประชุมใหญ่ขององค์กรนักศึกษาสมัยสามัญ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานขององค์กรนักศึกษา

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรม ดังที่นายมุฮัมมัด เจ๊ะเต นายกองค้การบริหาร องค์การนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานีได้กล่าวในการสนทนาครั้งนี้ว่า

.....วันนี้ทางองค์การนักศึกษาและกลุ่มผู้นำนักศึกษาปัตตานีของพวกเรา จะใช้กระบวนการ PDCA ในการดำเนินการกิจขององค์กรของพวกเราตั้งแต่การเสนอโครงการจะผ่านการเชคจากองค์การและสถานักศึกษา พวกเราก็จะเชคดูว่างบประมาณยัง ใง การเขียนโครงการยังงัย เคยจัดมัย จัดที่ไหน รูปแบบในการจัดแบบไหน พอเช่นชื่อเสร็จก็จะผ่านทางกองกิจ โดยมีหัวหน้ากิจกรรมเป็นคนตรวจดูงบประมาณ แล้วจะเสนอไปที่รองนิฟาริด เพื่ออนุมัติโครงการ ผู้จัดก็ไปจัดได้ แล้วนำมาเคลียร์งบประมาณกับกองกิจแล้วก็สรุปโครงการ แล้วจะมีการคุยเรื่องปัญหา หาดอนสัมมนาสรูปงานของสโมสรหรือสัมมนาผู้นำนักศึกษา.....

10. ความรู้ความเข้าใจของผู้เกี่ยวข้องในด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาฯขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา เนื่องจากยังไม่มีเวทีแลกเปลี่ยนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาภายในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัยพอสมควร ขาดการพบปะแลกเปลี่ยนทัศนคติ ประสบการณ์ การดำเนินงานในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ขาดการปฐมนิเทศอาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรกิจกรรมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบาย บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ นอกจากนี้การได้มาซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษานั้น ไม่ได้มาจากการคัดเลือกอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยขาดระบบการดูแลอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่มีระบบฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ขาดคู่มือในการปฏิบัติงานสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ดังที่ นายมาตุรีดี มะสามะ นักวิชาการอุดมศึกษา กองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานีได้กล่าวที่สนทนาว่า

.....การดูแลกิจกรรมนักศึกษาบางครั้งเราต้องเป็นผู้เติมเต็มให้กับเด็กเหล่านี้ ไม่ใช่ปล่อยให้ตามเลย หรืออาจจะดูห่างๆแต่มีการติดตามเด็กอยู่ตลอดเวลา แม้แต่อาจารย์ที่ปรึกษาเองบางครั้งก็ควรเข้าใจเด็ก ต้องเข้าใจว่า เขามาทำกิจกรรมเพื่อเกิดกระบวนการเรียนรู้ ต้องเข้าใจกับ แต่ก็ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้นะ บางทีนโยบายในการส่งเสริมบุคลากรเหล่านี้ยังขาดอยู่ต้องกลับไปดูเรื่องนี้ว่า ทางมหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมหรือเปล่า แต่ที่เห็นก็มีบาง แต่ไม่เยอะ คิดว่าอาจารย์คงไม่มีเวลาหรือเปล่า แต่ยังไม่ถ้ามาจุดนี้แล้ว รับผิดชอบแล้ว ก็ต้องเต็มที่ และให้โอกาสเด็กๆมากกว่าที่เป็นอยู่ ไม่ใช่เซ็นชื่อโครงการอย่างเดียวนะ ต้องติดตาม ประเมินไปด้วย.....

ด้านนายอัมหมัด เจ๊ะเต นายกองค้การบริหาร องค์กรนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ได้พูดคุย ประเด็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในที่สนทนาว่า

.....ที่ผ่านมากิจกรรมนักศึกษาที่พวกเราทำกันอยู่ พวกเราก็แคให้อาจารย์ได้เซ็นชื่อ เพื่อ อนุมัติโครงการ บางกิจกรรมเท่าที่ผมสังเกต ก็คือ อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมเลย โดยเฉพาะเวลาเราจัด กิจกรรมใหญ่เช่นรับน้องมหาลัย ซึ่งเป็นกิจกรรมใหญ่สำหรับนักศึกษา ผู้บริหารเรามีคนเดิมๆครับที่ เข้ากิจกรรมนั่งชมงาน ไปจนจบงาน เหมือนอาจารย์นิฟาริด จะมาเกือบทุกงาน แต่เหมือนบางคนที่เรา เชิญก็ไม่มา ไม่รู้ว่าเขาคิด ใจกับกิจกรรมที่พวกเราจัดๆกันอยู่ ซึ่งบางครั้งเรารู้สึกไม่ดีกับเหตุการณ์ แบบนี้ อยากให้อาจารย์ได้มีเวลาเข้าร่วมด้วย.....

สำหรับบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานีนั้น พอมีความรู้ความเข้าใจในด้านการ จัดกิจกรรมนักศึกษา เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารใน การพัฒนาคุณภาพ และส่งเสริมศักยภาพทางด้านทักษะการพัฒนานักศึกษาเป็นอย่างดี นอกจากนี้ กรอบการทำงานที่ได้รับมอบหมายมีความชัดเจน การวางแผนการจัดกิจกรรมจะดำเนินการให้ สอดคล้องกับภาระหน้าที่ และคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อให้กิจกรรมนักศึกษา มีความ ทันสมัยและตอบสนองความต้องการของนักศึกษาเป็นอย่างดี ดังที่นายสุไลมาน สันเกาะ นายค สโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการสื่อสาร ได้กล่าวที่สนทนาว่า

.....พวกเรารู้สึกดีที่พี่ๆมาอยู่กับเรา ทั้งกลางวัน กลางคืน พี่เขาจะติดตามเราตลอด ทุกงาน ว่าไปถึงไหนแล้ว มีการประชุมพวกเราเพื่อติดตามงานที่กำลังจะทำแบบนี้ ซึ่งบางครั้งทำให้เรา เข้าใจระบบการทำงานมากขึ้น คือพี่เขามาเพื่อกระตุ้นเร้าครับ บางครั้งเราไม่มีเวลา เรียนหนักด้วย.....

ด้านนายธนาพงศ์ ไชยริย์ เจ้าหน้าที่งานพัฒนานักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ กล่าวเรื่องการให้ความสำคัญของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่ด้านพัฒนานักศึกษาที่ สนทนากว่า

.....ที่ผ่านมา เหมือนที่พวกเราไปสัมมนาของเสมสิกขาลัย เรื่อง ไรนะ เรื่อง การ พัฒนาวิทยากรด้านพัฒนานักศึกษา ซึ่งเราอะไร ได้ยยะมันทำให้เราได้ใช้โอกาส และองค์ความรู้มาใช้ ในการจัดกิจกรรมกับน้องๆ เป็นพื้นที่ที่ให้พวกเราได้ไปแลกเปลี่ยนกันระหว่างคนปฏิบัติงานด้าน กิจกรรมนักศึกษา มันรู้สึกได้รู้จักแล้วก็ ได้โอกาสแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกัน.....

ด้านนายสมบัติ ศรีสมบัติ เจ้าหน้าที่งานพัฒนานักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ได้กล่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมบุคลากรทางด้านงานพัฒนานักศึกษา ในที่สนทนาว่า

.....สิ่งหนึ่งที่พวกเรามีใน ม.อ. คือการรวมตัวของเหล่านักกิจกรรม คือเครือข่ายพัฒนานักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ทุกครั้งที่เรามีปัญหาอะไร เราจะมาพูดคุยในเวทีแห่งนี้ ทั้งเรื่องนักศึกษา หรือแม้แต่เรื่องส่วนตัวของเรา เราจะมานั่งคุยกัน หรือ แบ่งปันช่วยเหลือ เหมือนครอบครัวพวกเรา แม้แต่งานที่พวกเราทำร่วมกันหลาย โครงการ มันบ่งบอกถึงประสิทธิภาพของงาน และคนของพวกเราด้วย.....

โดยสรุปแล้ว การจัดกิจกรรมนักศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้จัดกิจกรรม นักศึกษาจะต้องเรียนรู้ และค้นหาประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. การร่างหลักสูตรกิจกรรมนักศึกษา

การร่างหลักสูตรการจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยส่วนใหญ่แล้วจะคำนึงถึง ภารกิจ วิสัยทัศน์ นโยบายของมหาวิทยาลัย สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เช่นปัญหายาเสพติด ปัญหาทางวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีการคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่กำลังก้าวกระโดด อาทิเช่น การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาต่อการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ดังที่นายฮาซารี กาเซ็ง นักวิชาการอุดมศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....เรากำลังจะเตรียมน้องๆ ไปมาเลย์กัน ซึ่งหลายคณะเชื่อว่ามิโครงการพาเด็กไปเปิดโลกที่นอกประเทศ เหมือน วอส ตอนนี้เรามีกิจกรรมแลกเปลี่ยน มากมาย อินโด บ้าง มาเล บ้าง ที่ผ่าน nih ที่ไปแข่งสุนทรพจน์ที่มาเล มันรู้สึกที่เรากำลังทำให้ได้รู้จักความเป็นอาเซียนมากขึ้น อีกอย่างประเด็นที่พวกเราในฐานะงานพัฒนานักศึกษาคือเราส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาที่ควรเร่งทำตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ไม่ใช่จัดเฉพาะเรื่องเดิม ที่เคยจัดมาก่อน ต้องดูการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย.....

สำหรับการจัดการจัดโครงการลักษณะค่ายอาสาพัฒนา เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน และบุคคลให้ชุมชน การวางแผนงานและการเตรียมความพร้อมก่อนออกไปปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งสำคัญคณะกรรมการควรมีการเตรียมการด้านข้อมูลพื้นที่ให้มากและควรจะไปสำรวจพื้นที่จริงอย่างน้อย 2 ครั้งก่อนปฏิบัติงานและ คณะกรรมการไม่ควรเน้น ครงงาน และควรมีกิจกรรมส่งเสริม

อาชีพและการดูแลสุขภาพสอดคล้องไว้ในโครงการทุกครั้งเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวประชาชนในชนบท
ตั้งที่นายอิทธิเดช รัตนะ นักวิชาการอุดมศึกษา คณะวิทยาการสื่อสาร ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....การจัดค่ายเราควรไปเซอร์เวย์นะ ไม่ซาจะไปก็ไป ต้องวางแผนให้ดี เหมือนค่าย
เปิดโลกทัศน์ที่พวกเรากำลังจะทำเนี่ยะ เราต้องไปดูสถานที่ ไปดูชุมชน อะไรบ้างที่เอื้อต่อการ
ทำงานกับพวกเราบ้าง มันดูอาจจะง่าย แต่มันมีอะไรอีกมากมาย ชุมชนเค้าเนะ บ้านเค้าเนะ ไม่ใช่จะง่ายนะ
ต้องลงพื้นที่ อย่างน้อยเนี่ยะ 2 ครั้งก็ยังมีดี เพื่อให้เรารู้ว่า เขาต้องการอะไร แล้วเราจะเอาอะไรไปเติมเต็ม
ตรงนั้น.....

12. ระบบการให้คำปรึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในทุกคณะเพื่อดูแล
และให้การปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาให้มีความความพร้อมด้านวิชาการ และสนับสนุนให้
นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาทุกภาคการศึกษา มหาวิทยาลัยมอบให้กองกิจการนักศึกษา และฝ่าย
พัฒนานักศึกษาคณะ จัดบริการปรึกษา แนะนำแนวทางทางการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ช่วยให้นักศึกษา
ค้นหาและแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยจัดให้มีบุคลากรด้านให้คำปรึกษา และกลุ่มนักศึกษาเพื่อช่วยเพื่อน
ช่วยเหลือนักศึกษาดังที่นางสาวปัทมา หนูเนี่ยว นักวิชาการอุดมศึกษา บ้านวัยใส กองกิจการนักศึกษา
ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....บ้านวัยใสของเรา คือบ้าน คือศาลาพักผ่อนสำหรับน้องๆ เราจะเติมเต็ม ที่
ช่วยเหลือทางจิตวิทยา ให้กับน้องๆที่มีปัญหา บังคนถ้าสนิทจริงๆก็มานั่งพูดคุย ร้องไห้บ้าง เราบรูสึก
ว่าเราคือพี่สาวเขา บางครั้งเราต้องบอกเดินทางไปลงชุมชน ไปบ้านเด็ก เหมือนครั้งก่อนคะ เราลง
พื้นที่เพื่อไปเจอสภาพจริงของเด็กว่าเขามีปัญหาจริงขนาดไหน ถ้าเขาขนาดว่ามีปัญหาจริง เราก็จะ
เสนอทางมหาวิทยาลัยมอบทุนการศึกษาจะ.....

13. มีการสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีการสำรวจความต้องการจำเป็น (Needs
Assessment) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ตั้งแต่ช่วงที่มีการปฐมนิเทศนักศึกษา รวมถึงนักศึกษาชั้นปีอื่นๆ
ตลอดปีการศึกษา และนำเสนอผลการสำรวจประเมินต่อมหาวิทยาลัย เพื่อจัดทำแผนและปรับปรุง
พัฒนา ดังที่นางพรรณิ เจริญธนวิท นักวิชาการศึกษาศาสนาคุณการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้
กล่าวในที่สนทนาว่า

.....ทางคณะของเราก็จะมีการทำแบบประเมินเพื่อสำรวจความต้องการของเด็ก นักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี เพื่อเราจะได้ไปบอกผู้บริหาร ว่าเราควรเปลี่ยนอะไรบ้างคะ พี่เองก็ทำวิจัยเรื่องความต้องการของเด็กนักศึกษานะ อาจารย์เขาก็เอาตามที่เราทำวิจัยไปใช้นะ.....

โดยสรุปแล้ว การสำรวจความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ของนักศึกษานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการและการวางแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสอดคล้องตามความต้องการของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

14. การจัดบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา

มีการจัดบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ได้แก่ หอพักนักศึกษา มีหน่วยงานบริหารจัดการให้หอพักมีความสะอาด สะดวก สบาย และปลอดภัย มีการประชุมประสานงานร่วมกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดและผู้ประกอบการหอพักเอกชน มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหอพักและทางเข้าหอพัก มีห้องเรียนที่มีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสม มีสถานที่ออกกำลังกายทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีอุปกรณ์กีฬา มีการจัดจำหน่ายอาหาร/ร้านค้า สิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลายเพียงพอ มีคุณภาพ สะอาด ถูกหลักสุขาภิบาลอาหารในราคาที่ยุติธรรม มีธนาคาร ตู้เอทีเอ็ม มีบริการรับ-ส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ มีบริการอนามัยที่นักศึกษามีความสะดวกในการเข้ารับบริการ ทั้งที่คลินิกสร้างเสริมสุขภาพนักศึกษา ห้องอนามัย ห้องยาในหอพัก โรงพยาบาลภายในสถาบัน และโรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข มีประกันภัยอุบัติเหตุที่นักศึกษาที่มีความสะดวกในการเข้ารับบริการทั้งในโรงพยาบาลของรัฐบาล โรงพยาบาลเอกชน คลินิก และ โพลีคลินิกที่มีใบอนุญาตให้ประกอบโรคศิลป์ทั่วโลก เพื่อป้องกัน รักษาทั้งด้านสุขภาพ ทัศนธรรม และจิตเวช มีรถฉุกเฉินบริการ และมีเจ้าหน้าที่ประสานงานกรณีมีเหตุฉุกเฉิน/นักศึกษาป่วยในยามวิกาล ดังที่นางเครือมาส แก้วทอน เจ้าหน้าที่หน่วยหอพักวิทยาเขตปัตตานี ได้กล่าวในที่สนทนาว่า

.....เราต้องย้อนกลับไปดูว่า เขามาที่นี้ เขามั่นใจว่าเรา มอ เรา คุณภาพจริงๆ พ่อแม่ ผู้ปกครองมั่นใจกับ ม.อ. เพราะฉะนั้นสิ่งหนึ่งที่พวกเราต้องทำคือการประกันให้สังคมรับรู้ว่ามีคุณภาพจริงๆ เช่นเรามีการตอบสนองความต้องการของเด็กนักศึกษาอย่างแท้จริง ม.อ.เรามีหอพัก หอพักก็มีการบริการเฝ้าดูแล มีรถฉุกเฉิน มีห้องพยาบาลซึ่งมีการบริการนอกเวลาราชการอีกด้วย หาก ซึ่งสิ่งนี้ถือว่าเป็น โอกาสดีที่ทำให้ให้นักศึกษาม.อ.มีความมั่นใจถึงประสิทธิภาพการดูแลของพวกเราเป็นอย่างดี.....

15. การจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมโดยนักศึกษา ซึ่งบางโอกาสนักศึกษาขาดทักษะด้านการประสานงานทั้งการพูด งานเอกสาร และการติดตามผลการปฏิบัติงาน บางส่วนยังไม่ทราบหลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการด้านการเงิน โครงการ ซึ่งในทางหลักการแล้วการเงินเป็นเรื่องวิชาชีพ การปฏิบัติงานต้องถูกต้อง ผิดพลาดไม่ได้และแม้เวลาจะผ่านไปหลักฐานเอกสารก็ไม่สามารถยืดหยุ่นได้ บุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบการเงินกลุ่มกิจกรรมนักศึกษาควรมีคุณสมบัติพื้นฐานคือความละเอียดรอบคอบ มีความรับผิดชอบและต้องเรียนรู้จากเอกสาร ประสบการณ์รุ่นพี่และปรึกษาเจ้าหน้าที่การเงินทันทีเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องที่ปฏิบัติ ดังที่นางนัฐนันท์ โรจนัสกุลกิจ หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานีได้กล่าวที่สนทนาว่า

.....การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาดอนนี้ก็ทำมาเยอะ มีทั้งองค์การนักศึกษา สภานักศึกษา ชมรม รู้สึกดีที่พวกเขาได้โอกาสพัฒนา มีบางที่ยังขาดทักษะด้านการสื่อสาร เอกสาร เรื่องโครงการ งบประมาณ แต่เราต้องเข้าใจ เพราะทุกอย่างคือการเรียนรู้ ค่อยๆเรียนรู้ ซึ่งบางครั้งต้องใช้รุ่นพี่นี้แหละ ในการส่งเสริมทำความเข้าใจระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในองค์กร.....

ด้านนางพรรณณี เจริญธนวิท นักวิชาการศึกษานานาชาติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในฐานะเจ้าหน้าที่พัฒนานักศึกษา ได้กล่าวถึงการประสานงานด้านโครงการของนักศึกษาในที่สนทนาว่า

.....ทำงานมาหลายสิบปี แต่ก็ยังเจอเรื่องเดิมๆ คือเรื่องการเคลียร์งบประมาณ เรื่องเอกสารแบบนี้เราเองก็ไม่ควรโทษนะ เพราะเราเองต้องสอนเขา มีหน้าที่ในการสอน เหมือนครูเลย เขาไม่ทราบตรงไหนก็ต้องสอน ค่อยๆไป แต่อีกอย่างคือเด็กไม่ค่อยจะตามเรื่องเท่าไร บางคนเข้าใจยาก อาจจะเรื่องของระบบการสื่อสารที่อาจจะเข้าใจไม่ตรงกันคะ.....

โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยกลุ่มนักศึกษาเองนั้น เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อม เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนและเสริมสร้างคุณลักษณะในการทำงาน รู้จักการเคารพนับถือและตนเอง รู้จักการบริหารเวลา รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งจะส่งผลต่อ ความเจริญเติบโตขององคกรของสังคมและประเทศชาติ